

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ХГ № 1
від 31.08.2023 № 73

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
комунального закладу
«Харківський ліцей № 1
Харківської міської ради»
на 2023/2024 навчальний рік
5-6 класи

СХВАЛЕНО
на засіданні
педагогічної ради ХЛ № 1
(протокол від 31.08.2023 № 10)

Освітня програма для 5-6 класів комунального закладу «Харківський ліцей № 1 Харківської міської ради»

1. Загальні положення

Освітня програма для 5-6-х класів комунального закладу «Харківський ліцей № 1 Харківської міської ради» (далі – Типова освітня програма) з навчанням українською мовою.

Окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи освітньої діяльності на адаптаційному циклі базової середньої освіти.

Визначає:

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;

загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Включає:

навчальні плани;

перелік модельних навчальних програм;

рекомендовані форми організації освітнього процесу; опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 та Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», для реалізації мети повної загальної середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу (відповідає адаптаційному циклу 5 класу).

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної

середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) сформовано з навчанням українською мовою.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями.

Кількість навчальних годин за освітніми галузями визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

4. Навчальний план

Навчальні плани (додатки 1, 2) містять:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі;

- розподіл навчального навантаження для 5-6-х класів між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;

- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компоненту визначено з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми.

Навчальне навантаження орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному циклі.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначено з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети у навчальному плані ХГ № 1.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначено закладом у межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження.

Закладом розподілено додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу (пояснювальна записка до навчального плану).

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

5. Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендованій для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Модельні навчальні програми розроблені для адаптаційного циклу 5-6-х класів.

Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Формування змісту навчальних предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

6. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного

та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу та відображаються в її освітній програмі. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в закладі можуть формуватися класи та/або групи, зокрема з дистанційною формою здобуття освіти.

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом використання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);

цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);

практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Директор ХЛ № 1

оригінал підписано

Олена РОМАНОВА

Додаток 1

до освітньої програми для 5-х ХЛ № 1

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік			
	Навчальне навантаження	5 клас		
		рекомендоване	мінімальне	максимальне
Мовно- літературна	на тиждень	11	10	13
	на рік	385	350	455
Математична	на тиждень	5	4	6
	на рік	175	140	210
Природнича	на тиждень	2	1,5	3
	на рік	70	52,5	105
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1	3
	на рік	52,5	35	105
Громадянська історична	на тиждень	1	1	2
	на рік	35	35	70
Технологічна	на тиждень	2	1	3
	на рік	70	35	105
Інформатична	на тиждень	1,5	1	2
	на рік	52,5	35	70
Мистецька	на тиждень	2	1	3
	на рік	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3
	на рік	105	105	105
Усього	на тиждень	29		
	на рік	1015		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	2		
	на рік	70		
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31		
	на рік	28		
Гранично допустиме навантаження учнів	на тиждень			
	на рік	980		

Додаток 2

до освітньої програми для 6-х ХЛ № 1

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік			
	Навчальне навантаження	5 клас		
		рекомендоване	мінімальне	максимальне
Мовно- літературна	на тиждень	11	10	13
	на рік	385	350	455
Математична	на тиждень	5	4	6
	на рік	175	140	210
Природнича	на тиждень	4	2	5
	на рік	140	70	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1	3
	на рік	52,5	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	2	1,5	3
	на рік	70	52,5	105
Технологічна	на тиждень	2	1	3
	на рік	70	35	105
Інформатична	на тиждень	1,5	1	2
	на рік	52,5	35	70
Мистецька	на тиждень	2	1	3
	на рік	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3
	на рік	105	105	105
Усього	на тиждень	32		
	на рік	1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	2		
	на рік	70		
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	34		
	на рік	1190		
Гранично допустиме навантаження учнів	на тиждень	31		
	на рік	1085		

**Навчальні плани для 5-6-х класів
комунального закладу
«Харківський ліцей № 1 Харківської міської ради»
з навчанням українською мовою**

*Загальні коментарі до плану та питання міжгалузевої
інтеграції*

1. Кількість навчальних годин для вивчення української мови у навчальному плані закладу освіти відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» не може бути меншою, ніж у типовому навчальному плані.

2. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу освіти для кожного класу.

3. Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі визначено у межах заданого діапазону (додатки 1,2).

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) у кожній освітній галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, може бути перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі, або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані закладу освіти на вивчення вибірових освітніх компонентів, не включається до максимального показника, виділеного на ту чи іншу освітню галузь.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів.

4. У 5-6-х класах викладатимуться наступні інтегровані курси «Мистецтво», «Природничі науки» по 2 години на тиждень, «Досліджуємо історію і суспільство» по 1 годині на тиждень, «Здоров'я, безпека та добробут» по 1 годині на тиждень. Ці навчальні предмети (інтегровані курси) вивчаються за модельними навчальними програмами (додаток б).

Предмети «Технології» та «Зарубіжна література» вклатимуться по 2 години на тиждень: 1 година – за рахунок інваріантної та 1 година – за рахунок варіативної складових навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» для учнів 5-6-х класів відбудеться за варіативним модулями: волейбол, баскетбол, футзал, дитяча легка атлетика, кул геймс.

Навчальні предмети інваріантної складової навчального плану вклатимуться за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Директор ХЛ № 1

оригінал підписано

Олена РОМАНОВА

Додаток 4

до освітньої програми для 5-х ХЛ № 1

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 5-А, 5-Б гімназійних класів
з вивченням двох іноземних мов**

Назва освітньої галузі	Предмети та галузеві інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у 5-А, 5-Б класах
Інваріантний складник		
Мовно-літературна Іншомовна	Українська мова.	4
	Українська література	2
	Зарубіжна мова	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5
	Друга іноземна мова (німецька)	2
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Природничі науки»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1
Інформатична	Інформатика	2
Технологічна	Технології	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1
Фізична культура	Фізична культура*	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26 +3
Варіативний складник		
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Технології		1
Індивідуальні консультації (українська мова)		1
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28 +3

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор ХЛ № 1

оригінал підписано

Олена РОМАНОВА

Додаток 5

до освітньої програми для 6-х ХЛ № 1

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН для 6-А, 6-Б гімназійних класів з вивченням двох іноземних мов

Назва освітньої галузі	Предмети та галузеві інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у 6-А, 6-Б класах
Інваріантний складник		
Мовно-літературна Іншомовна	Українська мова.	4
	Українська література	2
	Зарубіжна мова	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5
	Друга іноземна мова (німецька)	2
Математична	Математика	5
Природнича	Інтегрований курс «Природничі науки»	1
	Географія	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	2
Інформатична	Інформатика	1,5
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2
Фізична культура	Фізична культура*	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		29 +3
Варіативний складник		
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Інтегрований курс «Природничі науки»		1
Географія		1
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31 +3

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Директор ХЛ № 1

оригінал підписано

Олена РОМАНОВА

Додаток 6
до освітньої програми для 5-6-х ХЛ № 1

**Перелік модельних навчальних програм
для 5-6-х класів комунального закладу
«Харківський ліцей № 1 Харківської міської ради»**

№ з/п	Назва модельної навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Зарубіжна література
4.	Іноземна мова (англійська)
5.	Друга іноземна мова (німецька)
6.	Математика
7.	Природничі науки (інтегрований курс)
8.	Технології
9.	Інформатика
10.	Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)
11.	Досліджуємо історію і суспільство (інтегрований курс)
12.	Мистецтво (інтегрований курс)
13.	Фізична культура

Директор ХЛ № 1

оригінал підписано

Олена РОМАНОВА